

การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มอำเภอเมือง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1

Administration of the Student Support System of Administrators in Muang District
Group Under the Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1

นภลัย มนตรี

Napalai Montree

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Master's degree student Education Administration Faculty of Education, Bangkokthonburi University

e-mail: phalai.mon@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 และ (2) เปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 จำแนกตามสถานภาพการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของโรงเรียนกลุ่มอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 จำนวน 637 คน กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 131 คน และครูผู้สอน จำนวน 111 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 242 คน วิธิดำเนินการวิจัย มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาปัญหาการวิจัย (2) การออกแบบการวิจัย (3) การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล และ (4) การเขียนรายงานการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า (1) การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ (2) การเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 จำแนกตามสถานภาพการทำงาน และจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, ผู้บริหารสถานศึกษา

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) to study administration of the student support system of Administrations in muang district group under the Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1; and (2) to compare the administration of the student support system of Administrators in Muang District group under the Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1, classified by working conditions and school size. Research methodology was descriptive research. The population, totaling 637, included administrators and teachers in muang district group under the Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1. Sample, totaling 242 persons, obtained via proportional cluster random

sampling technique, comprised of administrators and teachers in muang district group under the Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1. The research method consisted of 4 steps: (1) studying research problems; (2) research design; (3) data collection and data analysis; and (4) research paper writind. The statistics used for data analysis were: percentage, mean, Standard Deviation, and hypothesis tested by Independent t-test and one way ANOVA.

Major findings were as follows: (1) administration of the student support system of administrators in Muang District group under the Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1 ,both in overall and every aspects, were at the high level; and (2) the comparison of the administration of the student support system of Administrators in Muang District group under the Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1, classified by status was not different and classified by school size, was not different.

Keywords: Student Support System, School Administrators

บทนำ

การจัดการศึกษาทุกยุคทุกสมัยล้วนมีจุดมุ่งหมายหลักคือการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามความมุ่งหวังของสังคมโดยผ่านกระบวนการทางการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พุทธศักราช 2562 หมวด 1 มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข หมวด 4 มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มาตรา 26 ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกต พฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการหนึ่งในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จึงกำหนดนโยบายสำคัญในการให้สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่ง จัดให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ซึ่งนักเรียนทุกคนจะต้องได้รับการดูแล ช่วยเหลือ พิทักษ์ปกป้อง ค้ำครองอย่างรอบด้านด้วยกระบวนการที่ถูกต้อง เหมาะสม ทันการณ์ และได้รับการพัฒนาในทุกมิติเพื่อให้เป็นคนที่มีความสุข และปลอดภัย (กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศัยภูมิเขต 3, 2561: 18) อีกทั้งการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนทุกคนให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขในสังคม เป็นระบบที่มีกระบวนการดำเนินงานที่ชัดเจนประกอบด้วย การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมพัฒนานักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ (นิตยา คະเนนิล และวาโร เฟ็งสวัสดิ์, 2559: 348-360)

การดำเนินงานตามกระบวนการของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา 5 ขั้นตอน พบปัญหาต่าง ๆ มากมาย ดังนี้ กระบวนการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่าครูมีภาระงานมากทำให้ไม่สามารถดำเนินการรู้จักนักเรียนได้อย่างทั่วถึง ครูขาดการบันทึกข้อมูลอย่างเป็นระบบและการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านความสามารถพิเศษ กระบวนการคัดกรองนักเรียน พบปัญหาความน่าเชื่อถือของข้อมูลการวิเคราะห์นักเรียน วิธีการวิเคราะห์นักเรียนไม่หลากหลาย และการใช้ข้อมูลการคัดกรองนักเรียนไม่มีประสิทธิภาพ กระบวนการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน พบปัญหา

การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่หลากหลาย ครูขาดทักษะด้านจิตวิทยาการให้คำปรึกษา และปัจจัยอื่น ๆ ภายนอกส่งผลต่อความสำเร็จในการแก้ปัญหาให้นักเรียน เช่น ความร่วมมือของผู้ปกครอง สภาพชุมชน เป็นต้น กระบวนการป้องกันและแก้ไข พบปัญหาสัมพันธ์ภาพระหว่างครูกับนักเรียนไม่ไว้นื้อเชื่อใจกันทำให้ไม่สามารถเปิดใจร่วมกันแก้ปัญหา ครูวิทยุคณีน้อยขาดประสบการณ์และความน่าเชื่อถือ อีกทั้งครูมีงานสอนมากเกินไปทำให้ไม่มีเวลาเพียงพอในการดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด นอกจากนี้ยังพบว่าโรงเรียนไม่มีกลวิธีที่หลากหลายในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหาอย่างใกล้ชิด และกระบวนการส่งต่อนักเรียน พบปัญหาการขาดกระบวนการดำเนินการส่งต่อภายนอกอย่างเป็นระบบ และครูขาดความรู้เกี่ยวกับกระบวนการส่งต่อนักเรียน (ลัดดาวัลย์ เพชรจันทร์, 2559: 86-94)

สถานศึกษาจึงควรให้ความสำคัญกับงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ไขปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนให้มีความพร้อมในการเรียนรู้เพื่อเข้าสู่ระบบการศึกษา ในด้านทักษะได้อย่างดีเยี่ยมและผ่านการประเมินให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีคุณภาพเพื่อเตรียมความพร้อมในการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้ในสังคมอย่างมีความสุข และมีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพของตนเองได้อย่างอิสระ เมื่อนักเรียนเข้ามาศึกษาเรียนรู้ในระบบของสถานศึกษา การดูแลป้องกันช่วยเหลือและสนับสนุนจึงเป็นสิ่งสำคัญในการที่จะแก้ปัญหาของนักเรียนให้รอดพ้นจากภัยและอุปสรรคต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นกับการเรียนรู้ของนักเรียนได้ (สุภัสสร สุริยะ, 2562: 3)

โรงเรียนในกลุ่มอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 มีโรงเรียนทั้งหมด 40 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนขนาดเล็ก 14 โรงเรียน ขนาดกลาง 24 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่ 2 โรงเรียน มีนักเรียนจำนวน 9,278 คน ครู จำนวน 637 คน แต่ละโรงเรียนมีการบริหารงานหลายด้าน ได้แก่ 1) ด้านวิชาการ 2) ด้านบริหารงานบุคคล 3) ด้านงบประมาณ 4) ด้านการบริหารทั่วไป ซึ่งงานกิจการนักเรียนเป็นอีกงานหนึ่งที่ทางโรงเรียนต้องบริหารจัดการ เพราะเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม สนับสนุน ปลูกฝัง บ่มเพาะในด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน จากการรายงานข้อมูลของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ปีการศึกษา 2563 พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนที่พบในสถานศึกษามีหลากหลายปัญหา ได้แก่ ปัญหาเด็กนักเรียนมาโรงเรียนสายเป็นประจำ นักเรียนขาดเรียนบ่อย นักเรียนติดเกมส์ การคบเพื่อนต่างเพศ และปัญหาภายนอก เช่น ปัญหาความแตกแยกในครอบครัว การหย่าร้าง การขาดความอบอุ่น และการขาดการดูแลจากคนในครอบครัว ซึ่งปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขเร่งด่วน เพราะทำให้เกิดผลกระทบต่อผลการเรียนของนักเรียน ดังนั้นการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในปัจจุบันจึงมีความสำคัญมากขึ้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่ศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 เพื่อนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้ไปใช้ในการวางแผนการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามสถานภาพการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

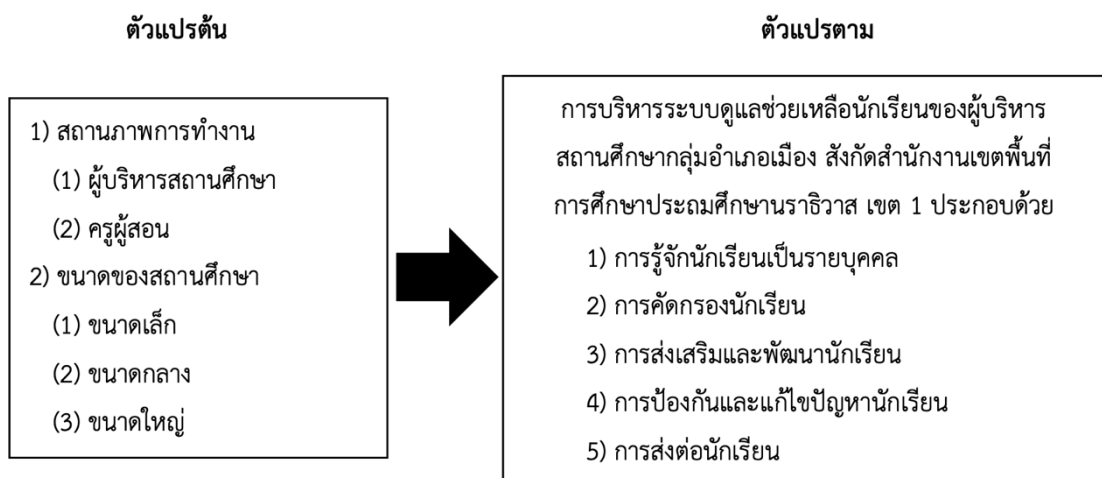
สมมติฐานการวิจัย

1. บุคลากรของโรงเรียนกลุ่มอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ที่มีสถานภาพการทำงานแตกต่างกันมีความเห็นต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารแตกต่างกัน

2. บุคลากรของโรงเรียนกลุ่มอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกันมีความเห็นต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ตามการดำเนินงานของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข, (2554: 131)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

1. **ขอบเขตด้านเนื้อหา** ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ตามแนวคิดของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2554: 131) ประกอบด้วย (1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (2) การคัดกรองนักเรียน (3) การส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียน (4) การป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน และ (5) การส่งต่อนักเรียน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนกลุ่มอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 จำนวน 637 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนกลุ่มอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 242 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 607-610) และสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ โดยใช้จำนวนประชากรในกลุ่มเป็นฐาน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรต้น (Independent Variables) แบ่งเป็นดังนี้ 1) สถานภาพการทำงาน จำแนกเป็น (1) ผู้บริหารสถานศึกษา (2) ครูผู้สอน และ 2) ขนาดของสถานศึกษา จำแนกเป็น (1) ขนาดเล็ก (2) ขนาดกลาง (3) ขนาดใหญ่

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ประกอบด้วย (1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (2) การคัดกรองนักเรียน (3) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน (4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน และ (5) การส่งต่อนักเรียน

4. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ใน 5 ด้าน รวมทั้งหมด 40 ข้อ

5. สถิติในการวิจัย

5.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ 1) การหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item Objective Congruence: IOC) และ 2) การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

5.2 สถิติพรรณนา ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าทีแบบ Independent t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)

ผลการวิจัย

1. การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามสถานภาพการทำงาน และจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 สามารถอภิปรายผลการศึกษาดังนี้

1. การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากแต่ละโรงเรียนได้รับนโยบายจากศึกษาธิการจังหวัดในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงทำให้ทุกโรงเรียนมีความสนใจและให้ความสำคัญในเรื่องนี้มาก

2. การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามสถานภาพการทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

1. ด้านการส่งต่อนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรมีการประชุมเพื่อปรึกษาหารือกับผู้ปกครองเพื่อให้ความเข้าใจตรงกันในส่งต่อนักเรียนให้กับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเมื่อพบปัญหาที่ยากต่อการช่วยเหลือ

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน สถานศึกษาควรมีการคัดกรองนักเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย มีการกำหนดเกณฑ์และตัวบ่งชี้ในการคัดกรองที่มีความชัดเจน และใช้แบบประเมินพฤติกรรม (SDQ) เพื่อคัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา

3. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน สถานศึกษาควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา รวมไปถึงประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาร่วมกัน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มอำเภอเมืองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1

2. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อให้มีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *คู่มือการคัดเลือกสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อรับรางวัลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนประจำปี 2562*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3. (2561). *คู่มือการดำเนินงานเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน*. (ม.ป.พ.).
- กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2554). *คู่มือครูที่ปรึกษาาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน*. กรุงเทพฯ: ยูเร็นสอิมเมจกรุ๊ป.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2555). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพ.
- มยุรี สาริบุตร และอุทัย ภิรมย์รัตน์. (2560). ปัจจัยความสำเร็จของการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีผลต่อคุณภาพนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์ วิจัย*, 9(2): 289-303.
- ลัดดาวัลย์ เพชรจันทร์. (2559). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนบ้านปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1*. ปรินญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุภัสสร สุริยะ. (2562). *การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม.
- สุมาลี ทองงาม. (2555). *การศึกษากาการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวัดโคกนอน สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2556). *คู่มือการปฏิบัติงานระบบการดูแลผู้เรียนอาชีวศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.

- Capelet. (2011). *The New Student Success: Authenticity in Education*. Master's Thesis, Nipissing University, Ontario.
- Childs, S. R. (2013). *Impact of The Student Support Services/Trio Programming on Persistence and Academic Achievement*. Ph.D. Thesis, The Graduate College of Bowling Green State University, Ohio.
- Cronbach, L. J. (1990). *Rethinking Effective Schools: Research and Practice*. New Jersey: Prentice-hall.
- Goodman, and et al. (2003). Using the Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ) to Screen for Child Psychiatric Discipline in a Community Samples, *Dissertation Abstracts International*, 65(10): 11178-A.
- Glazier, S. Y. (2004). *General Educators' Perceptions of at-Risk Students and Self Perceived Efficacy in Relationship to Participation in a Student Assistance Team Model*. (Online). Available: <http://www.od.arc.nrru.ac.th/dao/detail.nsp>
- Hardwicke, S. B. (2006). *An Analysis of Student Assistance Program Outcome*. Ph.D. Thesis, Virginia Polytechnic and State University, Virginia.
- Hoy, K. and Miskel, G. (2001). *Education Administration: Theory, Research, and Practice*. (6thed). New York: Random House.
- Jesse. B. (1999). *Essentials of Psychological Testing*. New York: Harper and Row.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3): 607-610.
- Newbery, M. (2011). *Electronic Portfolios: Tool for Supporting the Teacher's Need for Assessment and the Student's Need for Deep Learning*. Master's Thesis, University of Northern, Columbia.
- Robyn, H. and et al. (2012). *Counseling Children and Adolescents in Schools*. California: SAGE.
- Sorochan, R. V. (2011). *Factor Influencing Overall Success of Student at Risk*. Master's Thesis, Royal Road University, Canada.